

Anatómiai modellek, csinos kirakati babák

gipszből és papírhulladékból

Mióta szegedi vagyok, többször is megálltam már ezek előtt a furcsa kirakatok előtt itt a Széchenyi téren. Piros almák, aranyárga vajkörték, ha nézed őket, s a piánc az, hogy nem valódiak, hanem

nagyon ügyes kezek gipszből és papírhulladékból gyúrták össze őket és adták nekik a valódihoz megtevesztően hasonló formát.

Az utóbbi időben azután a gyümölcsök, gombák, anatómiai modellek helyett furcsa, szürrealista aktszobrokhoz hasonló papírfigurák foglalták el: a kirakati próbafejek népes serege. Ezekről a hulladékpapírból, gipszből és festékből egybegyűrt figurákról érdeklődünk a tudományos szemléletű-eszközök gyártó ksz-ben. Megkérdeztük Ruttkai Györgyöt, a ksz vezetőjét.

Néhány hónapja foglalkozunk a szemléltető eszközök készítése mellett ezeken a próbafejekkel a gyártásával — mondotta. Számos nehézség ellenére sikerült elérnünk azt, hogy most már a fővárosi áruházak nagyobb része fölünk rendel meg a szükséges kirakati próbafejeket. Legutóbb éppen a Szivárvány Áruház köszönte meg az egyik ilyen szállítmányunkat. Május 15-én a Budapesti Ipari Vásáron is részt vesznek a mi kirakati próbafejünk. Sőt a megrendelésnek megfelelően most legyártott 950 próbafej közül

a legjobban sikerültek Poznanba is eljutnak

majd, a Nemzetközi Ipari Vásárra.

Valóban nagyon mutatósak, s a régi, nagydarab gipszfigurákhoz képest szinte «élők» is ezek a könnyű és sokkal olcsóbb modern babafejek. A készítőik maguk tervezték őket, s ebben nagy segítségükre voltak külföldi szaklapok is, például a Schaufensterkunst, a német kirakatrendező lapja. Tíz ember készítette el négy hét alatt, meghozsabbított munkaidővel a 950 figurát. És mindjárt itt néhány szót a ksz munkáját akadályozó nehézségekről.

Hulladékpapírral dolgoznak túlnyomóan, s állandó problémájuk a szükséges papírmennyiség hiánya. Legutóbb, hogy a babafejekre ezt a megrendelést megkapták, a szükséges 7 mázsa hulladékpapírt nagynehez:

a budapesti, a hőmezővársárhelyi és a szegedi nyomdák segítségével kaparták össze. Többször is kérétek már a MÉH vállalatot, hogy a hozzá befutó hulladékpapírt egy részét

engedje át nekik,

de ezideig a szegedi MÉH elzárkózott a kérésük teljesítése elől.

Pedig a ksz megérdemelné a segítséget, hiszen eredményesen dolgoznak. Jelenleg ők az egyetlen tudományos szemléltető eszközök gyártó ksz az országban, s termékeikkel, lehetővé téve ilyen jellegű behozatalunk egy részének megszüntetését, komoly összegek megtakarítását eredményezik munkájukkal.

(n.)

Vinkler László szegedi festőművész kiállítása Budapesten

A vidéken élő művészek fokozott megbecsülésének és a munkásságuk utáni élénk érdeklődésnek a pozitív jele az a körülmény, hogy közülük egyre többen mutatkoznak be a fővárosban is. Nemrégiben egyetemista irodalmároknak léptek fel Budapesten, majd szegedi írókat hívtak meg a fővárosi Irodalmi Színpad műsorába, újabban pedig Vinkler

László festőművész kiállítását rendezték meg az Ernst Múzeumban.

A neves szegedi festőművész Boross Gézával szerepel egy kiállításon. Bemutatott művei eddigi teljes munkásságáról adnak képet.

A kiállítást a kritika kedvelően fogadta, jöhet, több kritikai észrevétellel is illeti. A Népszabadság kritika fontos technikai figyelmét hangsúlyozva, elismerve megemlíti, hogy Vinkler művészetében még nélkülöz azokat a sajátos vonásokat és vonalakat, amelyek festői munkásságának szilárd gerincet adnának. A bravúros esetkezeléssel egyéni céltudatosságának kell párosulnia művészetében, hogy teljes mértékben magára találjon.

Eddigi életművének budapesti bemutatása bizonyára komoly hatással, eredményekkel lesz majd Vinkler László további művészeti tevékenységére.

Több társadalmi munkát végeztek a II. kerületben eddig négy hónap alatt — mint tavaly egész évben

Szegeden a kerületi tanácsok megalakulása után gyorsan fejlődtek külvárosaink. Nemcsak a költségvetés értékével, hanem sok ember társadalmi munkájával is. A tanácsok tömegkapcsolatának növekedésével ugyanis egyre több ember kapcsolódott be a kerület építésébe. Munkások, tanárok, háziasszonyok és nyugdíjasok napi munkájuk elvégzése után lapátot, ásót fogtak, építették, szépitették környezetüket.

A társadalmi munka legszébb példái az utcák, utak építésénél találjuk meg. A második kerületi tanács közsegfejlesztési tervében ez évben szerepelt a Tavasz utca aszfaltozása. Régi kívánságuk teljesült ezzel az itt lakóknak, sőt a környék lakosságának is. Hogy mielőbb elkészüljön a járda, jelentős társadalmi munkát vállaltak Fodor Béláné tanácsos mozgósította munkára a jelentkezőket. Rövid négy óra alatt felszedték a köveket, s ebben segített fiatal, öreg egyaránt.

Barkóczy néni is segít

Ezután Mohácsi Károlyné és Soós Károlyné tanácsosok léptek akcióba. A Körtöltés soriakat mozgósították. A Tavasz utca kövezetét a Körtöltés sorra szállították — itt egyáltalán nincs gyalogjárda — s vállalták, hogy társadalmi munkával le is rakják azt. Most már csak a homokot várják — ezt a második kerületi tanács biztosítja — s megkezdik a munkát.

A fent említett társadalmi munkából a környék valamennyi lakója kivette a részét, de külön ki kell emelnünk az idős, 73 éves öv. Barkóczy Jánosné, Hunyadi tér 3 szám alatti lakost. Idős kora ellenére fűrgén, fiatalosan mozog. »Szárnysegédei«: Kidlen Ödönne és Ábrahám Imréné becsületesen dolgozott. A Körtöltés soriak közül Regdon József, Bába György, Domonkos András nevét kell

kiemelnünk. Ezenkívül 22 ember dacolt a rossz időjárással, esőben, szélben hordták a téglát.

A Tervező Vállalat fiataljai is dolgoznak

Az Eszperantó utca lakói is kivették részüket utcájuk közvilágításának megjavításából. A Rákóczi térről kikérelt két kandelábert ebben az utcában helyezik el és ehhez szükséges kábeleket az árkot társadalmi munkával ásták ki az utca lakói.

Itt is Fodor Béláné tanácsos és Gazdag János városi tanácsos vezette a munkát. Az Eszperantó utcaiak segítségével sietett a DAV KISZ-szervezetének 21 tagja. Még a 8 éves Varga István is részt vett az ásásban.

A legutóbbi tanácsválasztás óta eltelt fél év alatt a kerületben csupán az iskolák és óvodák építésénél közel 100 ezer forint értékű társadalmi munkát végeztek el a szülők, a kerület lakossága és a patronáló üzemek. A Tervező Vállalat KISZ-brigádja munkaidő után társadalmi munkával készítette el a petőfitelepi I-es és II-es iskola építési terveit. Itt tornatermet és politechnikai műhelyt építenek.

Az üzemek támogatása

Most újabb nagy munkavállalás előtt állnak a petőfitelepek. Hiszen a tornatermet és a politechnikai műhelyt fel kell építeni. S erre is vállalkoztak.

A tisztasági hónap idején a lakosság tevékenyen kapcsolódott be a tisztasági órák munkájába. A tanácsosok, a körzetmegbírók, a körzetvezetők, a nevelésért felelősök, a ház előtt parkosítottak. S felelősséget is vállaltak: megvédik a

parkok, a kis kertek virágait.

A kerület területén lévő üzemek dolgozói is sokat tettek: parkosítottak, takarítottak, építettek. A Cipőgyár dolgozói például az elmúlt napokban a Szilléri sugárúti iskolánál bontási munkát végeztek, majd a kikerült téglából kikövezték az iskola udvarát.

És akik még akadályozzák az előrehaladást

Sok-sok lelkes ember vesz részt társadalmi munkában. Sajnos, akadnak olyanok, akik félrehúzódnak, sőt magatartásukkal, viselkedésükkel másokat is távol tartanak, lebeszélnek a közös munkáról. Van bőven rossz példa. Hogy néhány nevet említsünk: Lőcsei Mihály, Puskás utca 1 szám alatti lakos, vagy Nagytorma Gyuláné, Tavasz utca 18 szám alatti lakos, Halkó Pál, Béketelep Nagyszombat utca 34 szám alatti lakos például nem takarítja rendszeresen gyalogjáróját s estenként a jószágát kihajítja az utcára.

Mit sem törődve azzal, hogy cselekedetével lakóársai, esetleg éppen a közös munkával rendbehozott utat, kerítést rongálja.

1958-ban a második kerületben mindössze 63 ezer 500 forint értékű társadalmi munkát terveztek. Az idén ezt a számot éppen duplájára emelték, 127 ezer forint az idén a társadalmi munka tervszáma. Az eddigiek szerint ezt messze túlteljesítik. A tanácsosok beszámolókon mind erről a szép eredményről tájékoztatják majd választóikat s további közös, hasznos munkára buzdítják őket.

Szövetkezeti veteránok találkozója

A KISZÖV mellett működő megyei szövetkezeti bizottság május 10-én, vasárnap délelőtt találkozót rendez a szövetkezeti mozgalomban résztvevő 1919-es veteránok részére. A találkozó, amelyet Szegeden a Kamaraszínház helyiségében tartanak, Krajtkó András elvtárs tart ünnepi beszédet. A beszéd elhangzása után emléklapokat és a szövetkezeti tagságának az ajándékait adják át a veteránoknak. Az ünnepségen

kultúrőrök is lesz, melynek keretében fellép a szegedi városi szövetkezeti bizottság »Szocialista kultúraért« érdeméremmel kitüntetett ekkorai és színjátszó csoportja, a Sándorfalvi Vegyes KTSZ citeragyüttese és a Makói Szövetkezeti Bizottság táncsoportja. Az ünnepélyes találkozó után közös ebéden vesznek részt a veteránok, majd megtekintik Szeged nevezetességeit.

A mestervizsgák elhanyagolása hátrányos a kisiparosokra

Az Elnöki Tanács törvényerejű rendeletben a KIOSZ-ra bízta a mestervizsgáztatások lebonyolítását. Ugyanakkor meghatározta, hogy kik kötelesek zárás határidőn belül mestervizsgát tenni. A szegedi mestervizsgáztató bizottságok eddig 255 kisiparost vizsgáztattak le a megyében. Figyelemmel a vizsgázók számára, valamint arra, hogy hányan voltak vizsgára kötelezettek, megállapítható, hogy igen vonatottan halad a kisiparosok vizsgára való jelentkezése. A vizsgára készülők az utolsó percekben szánják rá magukat, hogy letegyék a mestervizsgát. Ez torlódást okoz és nemcsak a KIOSZ-nak, de a késedelmes vizsgáztatásnak is hátrányos. Sikertelen vizsga esetén, vagy ha az előírt időben a mesterlevelet nem tudják megszerezni, az iparigazolványt visszavonják.

és adják ki részükre a megérdemelt mesterlevelet, hanem lehetőség van az általi vállalatoknál, üzemeknél, ktsz-eknél dolgozó szakemberek, illetve szakmunkások vizsgázására is. A KIOSZ a mestervizsga előtt tanfolyamokat indít, amelyeken a vizsgára készülő iparosok, szakmunkások elcsapatolhatják azokat az ismereteket, melyek az ipar gyakorlatával kapcsolatban vannak és a mestervizsga szóbeli részét is képezik. Ezen közigazgatási jellegű 36 órás tanfolyamon való részvétel nem árt azoknak sem, akik nincsenek kötelezve a vizsgára, tekintettel arra, hogy igen sok olyan kisiparos van, aki az ipar gyakorlatával kapcsolatban nem ismeri a vizsga szabályait, s csak az esetleges szabályértékek után jön rá ismereti hiányára. A tanfolyamra és a vizsgára vonatkozólag a városokban levő KIOSZ járási csoportok tudnak felvilágosítást adni az érdeklődőknek.

A zákányszéki asszonyok „Egytojás-mozgalma”

A zákányszéki asszonyok elhatározták, hogy gyűjtést rendeznek a főt Gyermekváros árvái számára. A falusi nőtanács indította el a mozgalmat, melyet egyszerűen így kereszteltek el: »Egytojás-mozgalom«. A nőtanács tagjai felkeresték falusi és tanyai asszonytársait, s elmondották: a főt Gyermekváros óvodájának felépítését a Csongrád megyei nőtanács vállalta magára. Mi, zákányszékiek pedig elváltuk, hogy az új óvoda kis lakóinak egy-egy pizsamára valót gyűjtünk. Ehhez elégséges, ha minden zákányszéki asszony egy tojást ad, amit a községi begyűjtőhelyen eladunk. Az összegyűlt pénzen megvásároljuk a kis ruhákat.

A gyűjtésre induló asszonyok már az első napon sokkal nagyobb megértésre találtak, mint számították. Többen voltak olyanok, mint Tanács Istvánné egyéni parasztasszony, aki egy helyett 30 tojást adott. Ördög Jánosné is úgy vélekedett: egy tojást semmiesetre sem

ad, mind odaadta, ami volt otthon, összesen 22-t. A nőtanács asszonyai a szép sikerek láttán most már azon fáradoznak, hogy a kis pizsamák mellé még egy-egy nappali ruháskát is vásárolnak a Csongrád megyei asszonyok által építtetett főt óvoda lakói számára.

KLUBNAP a gyárban

A GYÁR TÁGAS, tiszta kultúrteremben, megterített asztalok mellett ülnek lányok és fiúk. Csípkelődő tréfák, nevetés. Itt van a Vasöntőde kiszesének egy csoportja, jókedvű fiatal fiúk. Van egy kis sör is, meg tepertős pogácsa, amit a lányok sütöttek, s amire aztán sokkal jobban csúszik az ital.

De vége a szünetnek. A zenekar tagjai a hangszereket nyúlnak és már zeng is a táncdal: »Merre jártál tegnap este...« Jólesik nézni a táncolókat. Szépen, ügyesen táncolnak. Van hely, meg van virtus is a gyerekekben.

A lassú tangó után egy gyors szám következik, majd a tánc mindmáig koronázatlan királya, a keringő. Persze, nem táncol mindenki. Az egyik asztalnál izgalmas sakk-parti folyik. A másikon kártyáznak, a harmadik asztalnál meg filmen vitatkoznak. Jó hangulata van mindenkinek.

— FIGYELEM! Irodalmi fejtörőnk következik. Aki be akar nevezni, jelentkezzen! — szól Szép József elvtárs, a KISZ-szervezet intézőbizottságának elnöke, amikor a zene abbamarad. Kicsit várni kell, mert a kezük óvatosan emelkednek a magasba, de aztán máris megvan az első öt jelentkező, indulhat a verseny. A fejtörő kérdéseit úgy húz-

zák. Ötvenhét kérdés közül lehet választani. A kérdésre adott válaszokat a háromtagú zsűri pontozza. Aki a legtöbb pontot gyűjti össze, az nyeri a versenyt.

— Első kérdés: miről híres a boszniai Szarajevó? — olvassa a kihúzott számú kérdést a játék vezetője. Gondolkodási idő egy perc... Az első kérdés gazdája bizony adós marad a válasszal. A többiek gondolkodnak. S aztán, az egy perc lejártá előtt megszületik a helyes válasz: Ott ölték meg Ferenc Ferdinándot, s ez a merénylet az I. világháború közvetlen előzményéhez tartozik. Horváth Károlyné, aki a helyes választ adta, két pontot kap. És már húzzák is a következő kérdéseket. A versenyen kívül állók nagy érdeklődéssel figyelik a veretjékes homlokú »versenyzőket« és néha segítenek is próbálnak nekik, akár az előzetesen elfogadott játékszabályok megszegése árán. Az éberszemű és fülű »játékvezető« azonban rögvést leleplezi az ilyenfajta próbálkozást, és a versenyen bűnhődik a sűgás miatt.

Összesen húszan próbáltak szerencsét. Húsz induló közül a három legeredményesebb pontgyűjtő kapott jutalmat. A győztes Jenei Éva volt. Csaknem minden kérdésre választolt és nyolc pontot szerzett. A második helyre Sőregi Ica került, harma-

Igy szórakoznak és tanulnak a Kenderfonó kiszistái

dikként pedig Papp II. Teri vitte el az öt megillető szép könyvet.

A VERSENY befejeztével újra rázendít a zenekar. Míg a fiatalság táncol, megragadtam az alkalmat és vallatni kezdtem Szép elvtársat, meg Pávó Ferenc elvtársat, a gyár kultúrfelelősét, aki tevékenyen közreműködött a kérdések összeállításában.

— Azt hiszem, az ilyen szórakoztató irodalmi fejtörők nagyon hasznosok. Egyrészt képet adnak a fiatalok általános műveltségéről, másrészt a fiatalokban is érdeklődést támasztanak a művészetek, az irodalom a tudomány iránt. Mert ki ne szeretne első lenni. Ezért is van az, hogy nem csupán irodalmi jellegű kérdések szerepelnek a fejtörő műsorán. Van történelmi, marxizmus, fizika és zenei tárgyú kérdés is. Szóval hasznos dolog ez mindenképpen — válaszol Pávó elvtárs és a gyerekek jóbarátja. Szép elvtárs is helyeslően bólint...

NAGYON TETSZETT nekem a kendergyári KISZ-fiataloknak ez a klubdelutánja. Az egészben talán az a legfigyelemreméltóbb, hogy a lányok és fiúk nem unták a fejtörőt. Mindvégig figyelték a kérdéseket, szurkoló a többieknek és — szórakozva maguk is tanultak.

Papp Lajos